Освітня програма
адаптаційного циклу та циклу базового предметного навчання базової середньої освіти (5-9 кл.)
за Державним стандартом базової середньої освіти в
умовах реалізації концепції
«Нова українська школа»
Травлинського ліцею
Судилківської сільської ради
на 2024-2027рр.

СХВАЛЕНО
педагогічна рада ліцею
протокол № 1 від 30.08.2024р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ директора
від 30.08.2024р. № 70-ОД

Зміст

1. Пояснювальна записка
2. Вимоги до осіб, які розпочинатимуть здобуття початкової освіти
3. Загальний обсяг навчального навантаження
4. Перелік модельних навчальних програм
5. Форми організації освітнього процесу
6. Опис інструментарію оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.
7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
8. Додатки:

Орієнтований перелік інструментів формувального оцінювання

Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання

1.Пояснювальна записка

Освітня програма для адаптаційного циклу та циклу базового предметного навчання базової середньої освіти (5-9 кл.) за Державним стандартом базової середньої освіти розроблена на виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988) та Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898. В освітній програмі враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей та наскрізних ліній, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Освітня програма розроблена для реалізації мети повної загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу. Освітня програма розроблена для 5-9 класів базової середньої освіти на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021.

ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ: 5 клас 2022–2023 н. р.
6 клас 2023-2024 н.р.
7 клас 2024-2025 н.р.
8 клас 2025-2026 н.р.
9 клас 2026-2027 н.р.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;

- загальний обсяг навчального навантаження та його розподіл між освітніми галузями;
- загальний обсяг навчального навантаження;
- навчальний план закладу освіти; перелік навчальних модельних програм;
- опис форм організації освітнього процесу;
- оцінювання навчальних досягнень учнів.

Ідея компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день. Надання пріоритетів формуванню у дітей готовності здобувати знання самостійно протягом усього життя поставило нагальну потребу у виробленні власної концепції розвитку школи, яка прокладає стратегічний напрям у роботі колективу закладу, допомагає поєднати цілі та очікуваний результат, усвідомити їх усім учасникам освітнього процесу. Серед сучасних моделей освіти виділяють модель 4К, що включає чотири ключові компетентності, що починаються з букви «К»: креативність, комунікація, кооперація (співпраця), критичне мислення. Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5-9 класі має спрямовуватись на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

Освітня програма, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Зміст освітньої програми грунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 5-9-х

класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту», а саме:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) спілкування іноземними мовами (англійською та німецькою), що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального

середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчальнопізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

Освітня програма для 5-9 класів розроблена на основі Державного стандарту базової освіти (2020), Типової освітньої програми (наказ МОН від 19.02.2021, №235 та наказу МОН «Про внесення змін до Типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти» від 09.08.2024, №1120).

Освітня програма 5-9 класів передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати здобувачі освіти, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у

Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень відповідного класу школярі повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг річного навчального навантаження для 5-9-х класів із навчанням українською мовою.

МЕТА діяльності закладу: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини.

Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу ліцею:

- створення умов для здобуття якісної освіти в умовах освітнього процесу;
- формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;
- втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики; сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;
- формування світогляду школярів засобами художнього слова;
- оптимізація взаємодії з батьками;
- модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Загальний обсяг річного навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою (5-9 класи) ***згідно з типовим планом*** наведено в Таблиці 1.

Додаток 1
до Типової освітньої програми для 5 - 9 класів закладів загальної середньої освіти
(розділ 3)

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою

Назва освітньої	Кількість годин на тиждень і рік					
	Навча	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас

галузі	**льне навантаження**	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі
Мовно-літературна	на тиждень	10	13	3	10	13	3	9	12	3	8	12	4	8	12	4
	на рік	350	455	105	350	455	105	315	420	105	280	420	140	280	420	140
Математична	на тиждень	4	6	2	4	6	2	4	6	2	4	7	3	4	7	3
	на рік	140	210	70	140	210	70	140	210	70	140	245	105	140	245	105
Природнича	на тиждень	1,5	3	1,5	2	5	3	7	9	2	8	10	2	8	11	3
	на рік	52,5	105	52,5	70	175	105	245	315	70	280	350	70	280	385	105
Соціальна та здоров'язбережувальна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5	2	3	1	2	3	1
	на рік	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5	70	105	35	70	105	35
Технологічна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	2	1	1	2	1	1	2	1
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	70	35	35	70	35	35	70	35
Інформатична	на тиждень	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5
	на рік	35	70	35	35	70	35	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5
Мистецька	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	2	1	1	2	1
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	70	35	35	70	35
Фізична культура[1]	на тиждень	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0
	на рік	105	105	0	105	105	0	105	105	0	105	105	0	105	105	0
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонен	на тиждень	7,5			9,5			6,5			6,5			6,5		
	на рік	262,5			332,5			227,5			227,5			227,5		

тами																
Загальнор ічна кількість навчальни х годин, що фінансую ться з бюджету (без урахуванн я поділу на групи)	на тиждень	31			34			35			36			36		
	на рік	108 5			11 90			12 25			12 60			12 60		
Гранично допустиме навчальне навантаже ння	на тиждень	28			31			32			33			33		
	на рік	980			10 85			11 20			11 55			11 55		

Додаток 3
до Типової освітньої програми для 5 - 9 класів
закладів загальної середньої освіти
(розділ 4)

Назва освітньої галузі	**Інтегровані курси**	**Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження**					**Навчальні предмети**	**Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження**				
		5 кл	**6 кл**	**7 кл**	**8 кл**	**9 кл**		**5 кл**	**6 кл**	**7 кл**	**8 кл**	**9 кл**
Мовно-літературна	Інтегрований мовно-літературний курс	6,5	6,5	5,5	5	5	Українська мова	4	4	3	3	3
	Інтегрований курс літератур	2,5	2,5	2,5	2	2	Українська література	1,5	1,5	1,5	1	1
							Зарубіжна література	1	1	1	1	1
							Іноземна мова	3,5	3,5	3,5	3	3
							Друга іноземна мова*					
Математична	Математика	4	4	4	4	4	Алгебра			2,5	2,5	2,5

							Геометрія			1,5	1,5	1,5
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі	1,5	1	7	8	8	Біологія			2	2	2
							Географія		1	2	2	1
							Фізика			2	2	3
							Хімія			1	2	2
	Природничі науки*			2	2	2						
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	1	1	1	0,5	0,5						
							Підприємництво і фінансова грамотність				0,5	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	1	1,5	1,5	2	1,5	Історія України		0,5	0,5	1	0,5
							Всесвітня історія		0,5	0,5	0,5	0,5
							Громадянська освіта		0,5	0,5	0,5	0,5
	Інтегрований курс історії		1	1	1,5	1						
							Правознавство					0,5
Інформатична							Інформатика	1	1	1	1,5	1,5
Технологічна							Технології	1	1	1	1	1
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	1	1	1	1	1	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
							Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Фізична культура							Фізична культура	3	3	3	3	3
	Міжгалузеві інтегровані											

	курси*											
Мовно-літературна Мистецька	Драматургія і театр	1	1	1	1	1						
Математична Природнича Технологічна	STEM	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5						
Технологічна Інформатична	Робототехніка	1	1	1	1	1						
Соціальна і здоров'язбережувальна Технологічна Природнича	Безпековий практикум	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5						
Соціальна і здоров'язбережувальна	Курси соціального, емоційного та етичного спрямування *	0,5	0,5									
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	9,5	6,5	6,5	6,5		7,5	9,5	6,5	6,5	6,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	34	35	36	36		31	34	35	36	36
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33		28	31	32	33	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3

поділу класів на групи)												

Робочий навчальний план для 5-9-х класів розроблено за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОН основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021р.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу, загальний обсяг навчального навантаження та тривалість освітніх галузей і предметів, детальний розподіл навчального навантаження на тиждень.

4. Перелік модельних навчальних програм

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством. Модельні навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти.Враховуючи особливості та потреби учнів закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин, педагогічний колектив навчального закладу буде використовувати в освітньому процесі такі модельні програми:

Перелік модельних навчальних програм

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)

Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Голуб Н. Б., Горошкіна О. М
	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т. О., Тригуб І. А.
	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В.
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Англійська мова 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотнікова С.І.,
Математична	Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.

Природнича	«Пізнаємо природу». 5-6 класи. (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
	«Географія» 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Коберник С.Г, Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М.
	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Соболь В. І.
	Модельна навчальна програма «Фізика 7-9 класи»	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.
	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи»	Григорович О. В.
Громадянська та історична освіта	Модельна навчальна програма «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Сєрова Г. В.
Соціальна та здоров'язбережувальна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.
	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьева І. В., Хомич О. Л.
	«Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ашортіа Є.Д., Бакка а Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.)
Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)
	Модельна навчальна програма "Технології. 7-9 класи" для закладів загальної середньої освіти	
Інформатична	Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Морзе Н.В., Барна О.В
	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Морзе Н.В., Барна О.В

Мистецька	Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс	Кондратова Л. Г. Кондратова Л. Г.
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омельяненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С.

5. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес, на період запровадження воєнного стану в Україні, організовується у закладі освіти в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:
формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих

предметів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) 7, 10 класи будуть ділитися на групи під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів.

6. Опис інструментів оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента ТНП.

Оцінювання результатів навчання предметів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях. У разі запровадження власної шкали оцінювання результатів навчання заклад освіти має визначити та оприлюднити правила переведення у 12-бальну шкалу.

Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Держстандартом, і фактичними результатами навчання учнів. Частотність, процедури проведення та види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, педагоги визначають з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема.

Оцінювання здійснюють із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів (на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо) за допомогою таких способів і засобів:

- усного (опитування індивідуальне, групове тощо);
- письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностичні роботи, диктанти й ін.);
- практичного (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо);
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками). Семестрове оцінювання здійснюють за групами результатів навчання, визначених Держстандартом. Річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового за системою оцінювання, визначеною законодавством, а його результати відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учню щороку.Оцінювання

відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Держстандарту здійснюється шляхом **державної підсумкової атестації** в установленому законодавством порядку

7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання щодо формування компетентностей, визначених Державним стандартом

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК

ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	**Аналіз портфоліо**	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	**Відповідь хором**	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бутивідповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	**Візьми і передай**	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	**Внутрішнє / зовнішнє коло**	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	**Газетний заголовок**	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	**Гра в кубик**	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	**Доповни думку**	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюютьпропуски у пропонованому твердженні
8	**Есе «хвилинка»**	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можнавідповісти за одну-дві хвилини
9	**Запис у журнал**	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи

		зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	**Записні книжки учнів**	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	**Збір ідей**	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно

		відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	**З-Х-В та ЗХВ+**	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	**Картка на вихід**	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	**Концептуальна карта**	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	**Лідер за номером**	Учні об’єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	**Найзаплутаніший (або найясніший) момент**	Це варіант однохвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті « »?
17	**Перевірка неправильного розуміння**	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу ізапитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»

18	**Перефразування**	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чищойно поясненої теми
19	**Підбиття підсумків**	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	**Підказка за аналогією**	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____виглядає як _____тому що _____
21	**Підсумок А-Б-В**	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане звивченою темою
22	**Підсумок або питання**	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох

	на картках	сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основнувелику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	**Підсумок одним реченням**	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	**Підсумок одним словом**	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
25	**Подумай – запиши – обговори в парі – поділися**	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	**Подумай – розкажи в парі**	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	**Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)**	За дві хвилини учні повинні *пригадати* та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини *підсумувати* ці пункти одним реченням, записати одне основне *запитання*, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну *прив'язку* цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	**Рішення-рішення**	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайнятисторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону післяобговорення
29	**Самооцінювання**	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	**Семінар за Сократом**	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань

31	**Сигнали руками**	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципуабо процесу: «Розумію_____і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
32	**Скажи щось**	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ абопереглянуте відео
33	**Сортування слів**	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують зазаданими або створеними ними категоріями
34	**Спінер ідей**	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами

		«Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойнойшлося»
35	**Спостереження**	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	**Тестування**	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань:Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	**Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)**	Учні дають вчителеві зворотний зв'язок, показуючи колір, щовідповідає рівню розуміння
38	**Усне опитування**	Учитель пропонує учнями відповісти на запитання, наведенінижче: Чим це_____схоже на/відрізняється від_____ _____? Які характерні риси/елементи _____? Як іще можна показати/проілюструвати__? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як_____стосується_____? Які ідеї / деталі можна додати до__ _____? Наведіть приклад_____? Що не так з_____? Який висновок ви могли б зробити з_ _____? Які висновки можна зробити з_____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему минамагаємося вирішити? Що ви можете сказати про_____ _____? Що може статися, якщо_____? Які критерії можна взяти для оцінки_____

		_____? Які докази підтверджують_____? Як ми можемо довести / підтвердити_____? Як це можна розглядати з точки зору_____ _____? Які альтернативи_____слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для ?
39	**Учнівська конференція**	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	**Хрестики-нулики**	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, щоможуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на

		дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
41	**Хто швидше?**	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему),однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	**Швидкий запис**	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	**Шкала Лайкерта**	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити йогоз однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся

44	**3-2-1**	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитанимтекстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, щозалишилося; три ключові слова, дві відмінності між _, один вплив на _; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), двапрогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже зналиабо випробували)
45	**Трихвилинна пауза**	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	**Є питання, в кого є відповідь?**	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ
оцінювання результатів навчання учнів

Рівні	Бал	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА
Початковий	**1**	*Учень / учениця:* ● сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання зазмістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; ● виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; ● передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	*Учень / учениця:* ● відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить упочутому/прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; ● виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує своюзацікавленість до ідей, висловлених іншими. ● комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.

	3	*Учень / учениця:* ● відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; ● виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі. ● висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
Середній	**4**	*Учень / учениця:* ● відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки,використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; ● виконує завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені вгрупі; ● використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	*Учень / учениця:* ● застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища /навчальні дії; ● виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; ● підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.

	6	*Учень / учениця:* ● застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; ● виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; ● спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
Достатній	**7**	*Учень / учениця:* ● знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; ● виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. ● долучається до спілкування у межах запропонованої теми та визначає завдання через поставленні запитання.
	8	*Учень / учениця:* ● аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; ● виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; ● запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.

	9	*Учень / учениця:* ● аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; ● виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання. ● ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.
Високий	**10**	*Учень / учениця:* ● виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; ● застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; ● розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	*Учень / учениця:* ● узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходитьінформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; ● застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності,аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; ● узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальнийспосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.

	12	*Учень / учениця:* ● оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомленоінформацію в різних ситуаціях; ● застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; ● виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Рівні **Категорії критеріїв**	**Початковий рівень** 1 – 3 балів	**Середній рівень** 4 – 6 балів	**Достатній рівень** 7 – 9 балів	**Високий рівень** 10 – 12 балів
Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; опрацьовує текстову та/або графічну інформацію	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить уточнювальні запитання; використовує інформацію з кількох джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію;	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить запитання на з’ясування причинно-наслідкових зв’язків; використовує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; аналізує й порівнює інформацію з різних джерел;

			порівнює інформацію з кількох джерел	критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації
Комунікація, Зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочита	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження;	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її

	ну інформацію,			

	допускаючи істотнізмістові та/або логічні неточності	та/або логічних неточностей; презентує результати своєї навчальної діяльності	презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)	підтвердження; творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)

Виконання практичних завданьта розв’язання повсякденних проблем із застосуванням знань,що охоплюються навчальним матеріалом	Учень / учениця самостійно або здопомогою вчителя абоінших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об’єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальнудію із застосування знань,що охоплюють ся навчальним матеріалом, зазразком; може порівняти окремі об’єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чиінших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальнимматеріалом, у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, пропонує можливі способи виконання завданняабо розв’язання проблеми; складає план для виконання / розв’язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв’язання; може аналізувати	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв’язання повсякденн ихпроблем у нетипових ситуаціяхна рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує завданняабо розв’язує проблему відповідно до інструкцій; обґрунтовує обраний спосіб розв’язання / виконання,спираючись на знання й досвід; може класифікувати й

			та порівнювати об’єкти вивчення	узагальнювати об'єкти вивчення
Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності	Учень / учениця розпізнає помилки,логічні або змістові неточності в результатах	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб:	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб

	навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	розпізнає й виправляє окремі помилкита робить частковіуточнення в результатах навчальної діяльності	інших осіб : успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності; визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	аналізує результати власної навчальної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення; визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання